

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se
plačuje od četverstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 98.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 1. maja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Sedmi maj — Franc Brinar!

Za Slovenske gorice in dravsko polje narodna stranka ni postavila kandidata splošnega volilnega razreda, ki voli 7. maja. Ker ni kakega drugega narodnega kandidata, naj ostanejo v teh okrajih pristaši narodne stranke dne 7. maja doma in naj se ne udeležijo volitev, naj se dr. Korošec sam trudi za svojo izvolitev.

Drugače je pa v okrajih Celje, Vransko, Gornjigrad, Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberk, Laško, Šmarje, Sevnica, Kozje in Brežice. V tem volilnem okraju imamo tri kandidate za volitve 7. maja. Duhovniška stranka voli Piška, socijalni demokrati Sitarja, narodna stranka pa **Franca Brinar-ja, nadučitelja v Gotovljah**. Socijalni demokrati bodo za Sitarja zbrali kakih 4000 glasov. Da bi klerikalec Pišek dobil več glasov nego Sitar in Brinar, je popolnoma izključeno. Klerikalec Pišek torej ne more zmagati 7. maja, če se vsa klerikalna stranka na glavo postavi. Kaj sledi iz tega? Da bi lahko prišlo do ožjih volitev 14. maja. V tem slučaju pa Pišek nikakor ne bi zmagal. Socijalisti klerikalca gotovo ne bodo volili, narodna stranka pa tudi ne, ker je bil Pišek tudi eden izmed onih ošabnežev, ki so zavrnili sporazum med slovenskimi strankami. Pišek je ravnotak hinavec, kakor drugi klerikalci. Če torej Slovenci sploh hočemo, da si zagotovimo to poslansko mesto, moramo gledati na to, da se prihodnji petek, 7. maja slovenski glasovi zedinijo v kar največjem številu na ime narodnega kandidata, ki je

Franc Brinar, nadučitelj v Gotovljah.

Če bi se slovenski glasovi cepili, utegnemo Slovenci ta mandat sploh izgubiti. Krivi bi bili tega klerikalci, ki so ponudeni kompromis zavrnili. Mi smo splošno kurijo Slovenskih goric prepustili klerikalcem. Na vsak način pa mora biti splošna kurija Posavja, Savinske in Šaleške doline naša. Ne le čast napredne stranke, ampak splošna slovenska korist nam mogočno vелеva zastaviti vse moči, da zmaga že 7. maja, to je prihodnji petek narodni kandidat

Franc Brinar, nadučitelj v Gotovljah.

Položaj je za klerikalca Piška obupen, ker je vse prepričano, da ne sodi za poslanca tega okraja. V nobenem slučaju se zmaga narodni stranki ni tako naravnost sama ponnjala, kakor glede Franca Brinar-ja. Treba le napeti vse moči, da bode udeležba tako častna, kakor je splošno razpoloženje naši stvari ugodno. Vse torej na noge, vse na delo za Franca Brinar-ja, **vse na volišče 7. maja!**

Zmagati mora dne 7. maja

FRANC BRINAR

nadučitelj v Gotovljah.

Slovenski volilci splošne kurije spodnještajerskih mest in trgov!

Tudi Vi pojdete dne **7. majnika** na volišče. Častna zadeva slovenskega naroda je, da se združijo vsi slovenski glasovi na edinega slovenskega kandidata v tej skupini. Ta je

Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje.

Slovenci moramo pokazati na zgoraj, da mesta in trgi na Spodnjem Štajerskem niso tako nemška, kakor bi to vladi radi natvezli naši nemškutarji in Nemci. Pokazati moramo, da imamo v večini mest in trgov veliko večino naših delavcev, naših malih obrtnikov. Vsi ti, ki dobe bele izkaznice in bele glasovnice, morajo pokazati dne 7. majnika, da se v polni meri zavedajo svoje slovenske narodnosti in svoje narodne dolžnosti.

7. majnik mora biti časten za Slovence v mestih in trgih. Nemci bi tudi ta mandat radi osvojili. Tudi socijalisti bi ga radi imeli. Brez boja ga ne damo ne enim ne drugim. Slednji naš volilec mora na volišče. Ogromno število glasov mora dobiti naš slovenski kandidat

Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje.

Živela slovenska zavednost našega prebivalstva po spodnještajerskih mestih in trgih! Naj se pokaže dne 7. maja, nam v veselje in zadoščenje, nasprotnikom v grozo! — Naj odda vsakteri volilec belo glasovnico, na katero je zapisal

IVAN REBEK

ključavničarski mojster, Celje.

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:
celoletno K 25—
polletno „ 12.50
četrletno „ 6.30
mesečno „ 2.10

Za Nemčijo:

celoletno K 28—
za vse druge dežele in Ameriko:
K 30—.

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

K volilnemu boju na Sp. Štajerskem.

Stojimo sedaj nekako na višku volilnega gibanja. Oni, ki misli, da se gre samo za nekatere sedeže v deželni zboru, se malodane sarkastično smehljajo gledajoč vse razburjenje in nervozno vrvenje, ki gre sedaj po deželi. Ali so lovoričke v slučaju znage vredne velikanskega napora, potrate časa in denarja — kar bo dalo vse skupaj gotovo lepšo vsoto kakor bodo najbrž vsi uspehi slovenske delegacije v Gradcu vredni? S tem dejstvom je treba namreč nam Slovincem kot gospodarsko slabo stoječemu narodu računati. Odgovoril bo pa oni, ki vidi poleg zunanjega volilnega vrvenja tudi notranje sile, ki delujejo, ki bode na eni strani fanatizem in sovraštvo, na drugi, napredni, hladno preračunjen, mogočen in v primeri s skromnimi sredstvi in močmi naravnost junaški odpor: vreden je ta boj truda, napora in požrtvovalnosti, ker bode zmaga Narodne stranke nadaljnji lep korak do luči, do svobode in napredka, dočim bode zmaga klerikalcev končni narodni prepoved ovirala in zadržala — v neizmerno naravno — in gospodarsko-politično škodo Slovincem.

Kdor se še spominja volilnega boja 1907 in primerja z njim letošnjega, bo našel marsikaj poučnega. L. 1907 so se prvič zastopniki politične neodvisnosti in svobode političnega prepričanja spoprijeli z duhovščino, ki je dotlej odločevala ne le o „večnem“ temveč tudi o političnem in gospodarskem življenju naroda. Tako krepek je bil ta naskok mladih, delavnih sinov iz najnižjih na-

ših narodnih slojev, da se je precej klerikalnega zidu prebilo in je napolnil strah ter potrlost duhovniški tabor. Celi dve leti so se potlej duhovniki pripravljali, da bi v tem volilnem boju zmagali — in danes ne vedo, jeli bo kaj uspeha ali ne?

Kajti vse tako imenovano „podrobno“ delo, vse fanatiziranje nerazsodnih ljudi ne more ubiti svarečega glasa naprednega časopisja, ki letos z velikim uspehom kaže na težke politične grehe klerikalcev. Ti politični grehi tvorijo poleg dosedanjih uspehov in političnihkušenj naprednjakov podlago, na kateri se vrši sedanji volilni boj. L. 1907 je bilo več navdušenja, več, dejal bi, krepko fantovskega nastopa in korajžje, l. 1909 pa imamo že stvarno umirjenost, preračunajoč pogled v bodočnost, uničujočo kritiko dosedanjega dela duhovniških politikov, katero podpirajo jasni vzgledi in neizpodbitna dejstva. Da, mirnejši, stvarnejši, doslednejši smo — in tudi to je lep napredek, ako se pomisli na splošno politično ledino do l. 1906! Ta stvarnost, preračunjenost, še bolj pa trdno prepričanje v poštenost naše stvari in naše stranke bode tudi spremljala naše agitatorje, naše volilce v volilni boj 7. 17. in 24. majnika.

V tem oziru je pri klerikalcih na slabem. Ona notranja laž in neodkritost vsega duhovniškega političnega dela je začela biti stranko. Izenada je padla bengalična luč na vodje — in jih je zalotila v trenutku, ko so odložili lepe plašče ljubezni do kmetov, do naroda, plašče braniteljev verskih in narodnih svetinj. Svet je iznenada videl čredo političnih pustolovcev s skrpanim poštenim imenom in nervoznim trudom, da čim črneje pobarvajo svoje politično prepričanje. Ni treba komentarja, preveč govore živopisi, preglasno kriče nasprotja. Francozi škof d'Hulst je pisal l. 1896, da smatrajo Francozi „vero“ samo še za dober pripomoček k mirni smrti, Benckviči, Vrstovski in Roškarji pa za molzno kravico. Doslej smo bili navedeni videti pri tem hvaležnem delu samo duhovnike: sedaj se vsiljujejo tudi moralno bankrotirani lajki in pride morda isti rezultat ko v glasoviti pravljici o ježu in lesici.

ti oziri nekako ne da do klerikalcev, da bi prešumno nastopali. Boje se javnosti, boje se kritike in našega časopisja, zato pa tem doslednejše vbijajo vsem svojim ovčicam glasoviti Bossuetov izrek v glavo: „Nevernik je človek, ki ima lastno mnenje.“ Skrivajo se in tajno slepijo volilstvo. Somišljeniki, bedite in čuvajte — ljudje, ki ne poznajo ne vesti ne dostojnosti, so na delu! V-

rujte naša načela, bojujte se vi za nje z možmi vred, ki se sedaj imenujejo kandidate in so poklicani našo stranko pred svetom zastopati! 7. maja se bomo bili na eni strani s klerikalci za Brinarja, na drugi z Nemci za Rebeka — bodi vsak na svojem mestu!

Dopisi.

a Ljubljanski škof in štajerski slovenski kmet. Dasi naslednji popravek ne ustreza do cela določbam § 19. tiskovnega zakona, ga vendar priobčujemo; kajti smo zato, da se resnica od vseh strani prav spozna, nočemo se pa ravnati po „Slov. Gospodarju“, ki popravke naših somišljenikov odklanja.

Franciškan pater Anzelm torej piše v bistvenem sledeče:

„Ni res, da je franciškan p. Anzelm neko nedeljo v mesecu sušcu t. l. šibal raz prižnice one kmete, ki so tuintam v sili primorani delati ob nedeljah, res pa je, da sem grajal one, ki brez sile delajo.“

Ni res, da je franciškan p. Anzelm se v 14 dneh postavil na nasprotno stališče, seveda ne v prid kmetu, ampak na korist ljubljanskemu škofu, res pa je, da še vedno stojim na starem stališču, na stališču namreč katekizma, potrjenega od vseh avstrijskih škofov. Ni res, da so delo nadaljevali v soboto, res pa je, da so nehali les metati v vodo že v četrtek!

Ni res, da je franciškan p. Anzelm oznanil 28. sušca pri rani maši raz prižnice, da je nazarski župnik dal škofovim težakom dovoljenje, les v nedeljo iz reke vlačiti, da bi to delo ne izgledalo v očeh ljudstva kot skrunitev Gospodovega dne, res pa je, da se je to dovolilo radi flosarjev, da so mogli v pondeljek naprej.“

Mi se ne bomo za vsako besedo prerekali, kaj je franciškan Anzelm pridigal, glavno je, da nam on lastno-ročno potrjuje, da je neko nedeljo raz prižnice one grajal, ki ob nedeljah delajo in da ne ugovarja naši trditvi, da je 14 dni potem, namreč v nedeljo, dne 28. sušca raz prižnice oznanil, da bodo škofovi plavci to nedeljo vlačili les iz reke Dreta k škofovi žagi.

V ostalem nosi franciškan Anzelm s svojim popravkom maslo na solnce. On namreč ne potrjuje samo naših trditev, temveč dolži vrh tega upravo škofovih graščin, da so škofovi plovci tudi v Marijin praznik les plavili, kajti on pravi, da so nehali les metati v vodo že v četrtek, no in v četrtek pred 28. suščem je bil praznik oznanjen Device Marije.

več! Če so škofovi plavci nehali es že v četrtek v vodo metati, čemu je bila potem še sledečo nedeljo dne 28. sušca vsa reka Dreta pri Nazarjih z lesom silno založena? Torej obdolžujete škofovo upravo še večje brezskrbnosti in brezvestnosti nego mi, da niso mogli dati lesa do nedelje iz reke potegniti. Plavna pravica veleva škofu, da mora najeti zadostno število plavcev in da smejo ti le toliko lesa v vodo vreči, kolikor ga morejo splaviti. Po Anzelmovem popravku je škofova uprava zakrivila prestopok plav-

nih pravic. Lepa uprava to! Škofov les ne dela torej silne škode kmetom samo na njihovih zemljiščih, temveč zapira tudi splavarjem vožnjo po vodi za več dni. Tudi to je prestopok plavnih pravic. No, ali bode c. kr. politična ekspozitura v Mozirju vzela te prestopke iz Anzelmovega popravka na znanje, ali bode tudi k temu molčala?

Vzrok, zakaj se je les v nedeljo iz vode vlačil, ne pride v poštev, temveč zakaj se ga je naenkrat preveč v vodo vrglo, zakaj se ni najelo dovolj delavcev in zakaj se ni pri Nazarjih pravočasno iz vode potegnili.

Krivda tiči v brezvestnosti škofove uprave, ki dela prebivalstvu mnogo škode in zato je odgovoren ljubljanski škof. Zaradi te krivde se je skrunila nedelja in kakor trdi Anzelm, tudi Marijin praznik s težkim hlapčevskim delom.

Škodljiva zadeva škofove plavbe kriči glasno po ureditvi. Gornjesavinski posestniki in delavci naj volijo torej ob volitvah poslance narodne stranke, ki se bodo upali vladi povedati, kako slabo ravna škofova uprava s plavbo lesa na veliko škodo prebivalstva in kako politična oblast ne brani kmeta, temveč njegove pritožbe do skrajnosti zavlačuje.

Kaj bo pa govoril bojeviti označevalec miru in ljubezni „na shodu“ o naši stranki, nam je popolnoma vsejedno. Slepim ljudem ne vidijo solnca — čemu se torej razburjati nad revčkom, čegar izobrazba in čegar moralna vrednost ne dosega niti one višine, ki jo ima pri nas vsak človek, ki s svojo glavo misli?

a Iz Slov. Bistrice. „Kmet-ska zveza“ prireja shod za shodom; povsod skuša dobiti kalinov, ki bi ji obsedeli na limaninah. Na največjih shodih pa paradira kot predsednik hošniški Mlakar, ki je obenem vrli podpredsednik naše dobro ljudstvo osrečujoče „Kmet-ske zveze“. Mozička gonijo s shoda na shod, kakor medvedar svojega medveda in opice. In kako se vede! „Nikdo ne dobi besede! Molčite! Vi niste član „Kmet-ske zveze“, nimate torej nič govoriti“ itd., to je slišati ponovno iz njegovih ust. Vede se kakor da bi bilo pol sveta njegovega. Kdor pa mu verjame, je pravi glasec! Niti opeka na strehi, rekel bi, ni več njegova! Kadar bo na kakem shodu ta moziček zopet stresal svoje sitnosti, ga pa vprašajte, kaj dela 64.000 K, ki jih je „Ljudska posojilnica“ v Ljubljani vložila na njegovo veleposestvo, katero je nezadolženo s kupom suhega denarja kot edini otrok sprejel od starišev; vprašajte ga, kaj dela Makolska posojilnica in kaj ubogi kmetje, katerim je, enemu več, drugemu manj kronic izvlekel iz žepa! Vprašajte ga kje je dota obeh žen; kajti prva Fričeva iz Št. Janža na Dr. p. kakor druga Velebilova od Sv. Petra pri Mariboru sta mu prinesli obilno doto k hiši! Kje je? Po grlu jo je pogнал, z udobnim življenjem po raznih kopalniščih, a la Karlovi vari, Slatina, Kratina, Varaždin itd. jo je zapravil!

Vprašajte ga nadalje, kaj je delal lansko leto na Slatini, ko mu je doma umiral sinček? Si je li hladil prevroče srce?

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

57

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

Dalje je pravil Domšik, da imajo seveda tudi Pražani houfnice (stroj za metanje kamnov) in večje topove, s katerimi morejo odgovoriti sovražnikom na vsako kroglo, kamenito ali železno. Pražka* izstreljuje celo 50 liberne kroglice in Zaromifka, Rychlica, Hovorka, Trubačka* tudi ne mnogo lažje. „Tu imamo le nekatere manjše puške“, je dodal in je pokazal na majhne topove čudne oblike, ki so stali nedaleč pred njima na bregu. Tudi na tej praški strani je bilo živo: stale so namreč tam trume vojakov in radovednežev,

* Imena topov.

govorili so med seboj in kazali z rokami na nasprotni breg, v smeri k Mali strani.

Gospod Brouček si je sicer predstavljaj vojsko Sigmundovo popolnoma drugače, bolj podobno redni novoveški armadi; vendar mu je bilo tesno pred leskom tega brezštevilnega, starinskega orožja in za streljaj od onih prač in topov, čeprav so tudi le nekaki predpotopni, okorni možnarji. Držal se je zato malodušno zadaj kar najbližje ogla samostanskega vrta, da bi v slučaju nevarnosti hitro iskal za njim pribežališča.

Tovariš mu je medtem razkladal, da je tabor na Letni le del Sigmundove vojske: so tam Nemci bavarski in poreski. Drugi tabor z vojsko knezov mišenskih se razprostira za njimi, blizo področja kraljevega pri Ovencu; na poljih pri Holešovicah leži vojska Albrehta avstrijskega in na drugi strani, najbližje praškega gradu

je četrti tabor, ki se sklada glavno iz Ogrov in Šlezijcev. K temu se morajo še prišteti močne kraljevske posadke na praškem gradu in na Vyšegradu.

„Ampak to mora biti ljudij!“ je zaklical gospod Brouček.

„Gotovo. Toliko vojakov iz različnih krajev krščanskih morda ni bilo skupaj še nikoli“ je pritrdil Janko od zvona. „Skoro celi svet krščanski stoji tu proti nam; na poziv papežev in vsled obljubljenih odpuštkov so se zgrnile k Sigmundu ogromne trume križarjev od blizu in od daleč: Nemci, Ogri, Italijani, Francozi, Angleži, Španci, Holandci in premnogi drugi narodi, tudi Hrvati, Bolgari, Rusini, Poljaki in drugi Slovani z nevernimi Čehi, vseh skupaj je gotovo stopetdeset tisoč oborožencev.“

„Stopetdeset tisoč — to je grozno! In koliko je vas?“

„Vsega prebivalstva praškega z ženami in otroki je bilo za kralja

Vaclava približno stotisoč. Ampak po odhodu nemških študentov in tujih trgovcev, vsled padca trgovine v sedajnih burnih časih, vsled bega in izgnanja nemških meščanov in nevernih Čehov, preobilne duhovščine, svetne in redovniške z različnimi posli, mnogih dvorjanov in plemiških služabnikov in še na drug način se je silno skrčilo število in morda se ne motim, ako naštejemo na naši strani vseh za boj sposobnih mož in z zunanji pomočniki komaj petino onega števila križarjev.“

„Moj bog — eden proti petim! In k temu skoro sami obrtniki in kmeti, kakor si rekel! Pa mi povejte, ljudje božji, kako vam je prišlo na misel postaviti se proti taki sili!“

Domšik se je namrgodil: „In kaj naj bi storili? Ali naj bi se vdali Sigmundu?“

„Pravi se: Z glavo ne prodreš zidu! in: Ako ne moreš preskočiti, spodleži! Saj se vam ni treba takoj

Po shodih se dela zmerne; v resnici pa pije — jasn dokaz njegov obraz — žganjico. Na shodih pridiguje o osrečevanju po duhovniški stranki, katere najhujši agent je. Vprašam vas pa, kako naj človek, ki je tekmo par let pognal krasno veleposestvo in doto dveh žen po grlu, ki je izsekal svoje krasne bukove gozde, ki vzlic obširnim travnikom niti par volov ne glešta, ki še sam sebi ne more pomagati, ki je postal po svoji malomarnosti oskrbnik Ljudske posojilnice v Lj. na lastnem posestvu, pomaga drugim, kako naj pomaga kmetu, kako naj ga gospodarsko osreči? Proč s takim!

Koliko ga ceni lastna stranka, lahko razvidite iz tega, da vzlic temu, da si Mlakar že dolga leta brusi po raznih shodih pete in bahavo jeziči, ljudstvo farba duhovščini v korist, mu niso dali še nobenega mandata.

Torej možje ne verjemite takim ljudem, ki so samo slepo orodje Korošcu in drugovom!

a Od nekod. Neki trgovski potnik, ki se je mudil v Rogatcu ter slišal, da je Rogatec „deutscher Boden“, ogledal si je napise na raznih hišah ter sestavil sledečo pesem, katero mi je v Mariboru pokazal. (Omeniti moram, da je dotičnik Nemec).

Der deutsche Boden in Rohitsch.

1. Brežinščak Natzi und anch Jean, der Pavliček kommt auch gleich dran.

Und ist das gar zu wenig, kommt auch noch der Drogenik.

2. Der nächste dran ist Pavalec, und nach ihm gleich der Adamec, und mitten drin am rechten Eck da schaut herab die Jelovšek.

3. Zu End bin ich noch lange nicht, kennt ihr den Wachter Živny nicht? Und auch den Bürgermeister, ich glaube Feršnik heißt er.

4. Jetzt kommt ein ganzer Schock, oh Hetz,

der Berc, der Cvetko-Korošec, die Trafikantin Drobnič, der Bäckermeister Muršič.

5. Kovačič, der vom Steueramt, entwickelt mächtig viel Verstand. Auch Orel-Medved-Bele, sind da, bei meiner Seele.

6. Am Hauptplatz beim Áneas da wohnt der Kaufmann Breaz. Und neben dem Deteček der Schuster Sambuliček.

7. Halt, halt, ich bin auch noch da der Raufgänger Mavrička, vergeßt nicht mich, ich g'hör dazu sagt auch der Levič noch im Nu.

8. So wär's jetzt aufgezählt, wie'n Rohitsch Deutsche sind bestellt man kann's hin zu reisen wagen, es geht ein'm nicht am Kragen.

v Od nekod. V neki hribovski župniji, ki ima prilično 1000 prebivalcev ter župno cerkev s tremi zvonovi, hoče cerkveno predstojništvo v proslavo 50 letnice združenja z lavantinsko škofijo kupiti četrti zvon, ki bo veljal 6454 kron, ter potrebno svoto nabrati pri onih, ki za to radovoljno kaj prispevajo. Dva kmeta sta zato že obljubila vsak po 1000 K in nekateri drugi kmetje pa znesek 50—200 K. Vendar še potrebna svota daleč ni pokrita. Za-

vdzati na milost in nemilost. Mogoče, da bi vam na prigovarjanje tega češkega plemstva kaj popustil —

„Vedi — sram me je tega in z vsemi silami sem bil proti temu — vedi, da so se Pražani že dvakrat vdali neplemenitemu kralju in ga prosili le za svobodno prejemanje keliha. In ali veš, kako je sprejel Sigmund naše poslance? V sramoto so morali dolgo časa klečati pred njim, potem pa je zarežal nad njimi s sramotilnimi besedami, da morajo odpraviti brez izjeme vse verge in klade iz ulic, in drugič pri pogajanju na Kutnih Gorah, oddati vse orožje. Tu so spoznali vsi, tudi najprevidnejši med nami, da ne ostane drugega, kakor prijeti za meč. Sedaj, ko ima pri sebi ogromno vojsko križarsko, bi bil še manj pripravljen nam popustiti. Zakaj on željno hrepeni, da bi nas kaznoval za naš upor in da bi popolnoma zatrl nauk Husov. In ko bi morda tudi na videz uslišal naše

voljo tega se je cerkveno predstojništvo obrnilo tudi do moža, ki ne prebiva v tej župniji a je tam rojen, za primeren prispevek. Mož je na dotično pismo prošnjo odgovoril takole:

„Veseli me, da se slavno cerkveno predstojništvo spominja tudi mene, a žal mi je, da njegovi želji sedaj ne morem ustreči. Jaz se ne morem ubraniti prepričanja, da bi bila svota 6454 K, katero bi bilo treba žrtvovati za novi zvon, zavržena. Dobiček bi imela najbrže edinole nemška tvrda na škodo revnega slovenskega kmečkega prebivalstva. Drugih koristi pri nabavi novega zvona res pri najboljši volji ne morem najti.

Ravnokar berem, da je ljubljanski škof ukazal omejiti razvado premnoga zvonjenja. Tudi... župnija ne bode imela niti v gmotnem, niti v moralnem oziru dobička od tega, ako bode se zvonilo s štirimi zvonovi namesto s tremi. Meni bi vest očitala, da sem s svojim vzgledom ljudstvo spodbujal k potratnosti, ako bi prispeval za tak namen, zlasti v župniji, kjer bi bilo toliko polja za hvaležno občeukoristno delovanje. Jaz nočem dajati slavnemu cerkvenemu predstojništvu svetov, saj nisem poklican za to, a dovoljeno mi bodi vendar opozoriti samo na nekatere potrebe. Poti k cerkvi pri..., so tako slabi, da je treba pri mokrem vremenu do gležnja in še višje gaziti po blatu, kdor hoče piti k božji službi. Celo neposredno pred cerkvenimi vrati je pri mokrem vremenu tako blato, da se pogreznesh do gležnja v blato, kakor hitro stopiš iz cerkve. Da bi se napravil primeren tlak pred cerkvijo in primeren potlak na pešpot od cerkve pa do K..., P... in K..., bi gotovo ne bilo potreba več, kakor to, kar naj velja nov zvon. Cerkev nima mežnarije. Za znesek, s katerim se nakupi nov zvon, bi se dobilo že malo posestvo. Na posestvu bi mežnar lahko imel stanovanje, užitek posestva pa bi lahko imel kot plačo za svojo službo. Koliko je revne šolske dece, ki gladuje in zmrzuje celo zimo, ker nima kaj jesti ne kaj obleči. Svota 6454 K bi bila lepa glavica za ustanovitev šolske kuhinje, ali pa ustanove za preskrbovanje obleke revni deci. Srce mora boleti človeka, če vidi kako se pri... reveži, ki niti hoditi ne morejo več, gonijo od ene hiše do druge, kjer morajo po hlevih spati na gnoju kakor živina. Za znesek 6454 K bi se dala že kupiti hiša, v kateri bi bilo za silo za najrevnejše dobiti primerne stanovanja. Takih potreb bi se našlo še več. Treba je za navodilo vzeti le to, kar govori katekizem o dobrih delih dušnega in telesnega usmiljenja, med katerimi zvonjenja ni najti. S svoto 6—7000 K bi se dala ustvariti tudi ustanova, iz katere bi vsako leto lahko dobila revna in poštena nevesta malo doto. Taka ustanova bi več izdala, kakor deset pridig o spolni čistosti. Če bi se slavno cerkveno predstojništvo hotelo lotiti kakšne podobne naloge, bodem prav rad po svojih močeh prispeval tudi jaz. Saj smo danes v sredini gibanja pod geslom krščanske ljubezni in krščanskega socializma. Dajmo torej v tem oziru tudi res kaj storiti.

Prosim torej slavno predstojništvo, da mi ne zameri, ako se z njegovim gotovo dobrim namenom ne morem stri-

prošnje, vernj mi, da bi svoje obljube, ko bi dosegel nad nami moč, verolomno prelomil, kakor je nečastno izdal lastni svoj „glejt“, ki ga je dal mistru Husu.

Gospod Brouček je molčal, ker je vedel, da z Jankom od zvona ne more pametno govoriti, v duhu pa je zmerjal zaslepljene Pražane, ki tako neumno silijo v gotovo pogubo. To je sama blaznost. Teh stopetdeset tisoč križarjev igraje zmečka peščico upornikov in ta topničarska trdnjava razstrelji celo mesto v kup razvalin...

V tem je opozoril oba krik in gibanje trum pred njima na nasprotni breg, kamor so se že prej vsi gledali in kazali. Pri reki, tam, kjer je sedaj jezuitski vrt, se je zbrala velika truma plačanih kraljevih vojakov in je začela hitro korakati v smeri proti Mali Strani.

Dalje prih.

njati, upam pa, da bomo se našli na drugem polju za skupno delovanje ter bližejim z odličnim spoštovanjem

Mi smo tukaj namenoma izpustili vsa imena, ker nočemo biti osebni in tudi nočemo, da bi se zadeva izkoriščala v strankarske namene. Objavljamo pa zadevo, da dajemo čitateljem povod o podobnih zadevah razmišljati in da na ta način pomagamo bistriti pojme o občeukoristnih zadevah, ki so pri nas žalibog mnogokrat jako nejasni.

Dnevna kronika.

v Zaprli so v Pragi knjigvodjo angleško-češke premogovne družbe Lana, Vladimírja Kuzerja, ker je poneveril 90.000 kron.

v V Pragi bodo nastavili po vseh ulicah majhne mizice, na katerih bodo nabiralniki češke šolske družbe.

v Zaradi prepira pri kvartanju sta imela dvoboj na pištole finančni svetnik dr. Kuhn in zavarovalni uradnik Stief v Weimarju. Pri prvem menjanju strelav je dobil Kuhn kroglico v trebuh in je bil takoj mrtev.

v Prvi maj. Francosko ministerstvo je sklenilo odpustiti vse državne uradnike, ki bi slavili prvi maj. — Tudi industrijalci na južnem Nemškem so storili glede vseh svojih delavcev (krog 50.000) enaki sklep.

v Kap je zadela izdajatelja in založnika „Simplicissima“ v Monakovem, Albert Langen-a. Mož je takoj bil mrtev.

v Vseslovanski kongres v Petrogradu. V zadnji seji se je sklenilo, osnovati osrednjo zvezo vseh slovanskih društev, slovanske založniške knjigotrudnice, vseslovansko banko, dalje da se prirede potujoče slovanske razstave, da se vrše potovanje v slovanske dežele in da se dvigne slovanska turistika.

Politična kronika.

v Iz parlamenta. Zaključena je bila generalna debata o zakonskem načrtu o trgovinskih pomočnikih. Odsekovo poročilo je bilo soglasno sprejeto za temelj podrobne debate, manjšinski predlogi so bili odlojeni. Soc. dem. zveza je stavila predlog o skrajšanju delavnika in o uvedbi osemurnega delavnika.

v Bosanska agrarna banka. Posl. dr. Šusteršič opomni na nekdanji sklep zbornice o ustanovitvi agrarne banke za Bosno. Kakor poroča ogrski brzojavni korespond. bureau, je dobila baje ogrsko-bosanska banka že cesarsko odobrenje ter bode že tekom maja meseca začela delovati. Jasno je, da mora vlada zavzeti stališče proti vesti in da je obvezana, o tem poročati. Da bi vladi to omogočil, je on (kot predsednik bosanskega odseka) sklical sejo na 4 popold. ter predlaga sklep zborniške seje. Predlog je bil sprejet. Na to se prečitajo interpelacije. Seja je bila zaključena ob 3 pop.

v V socialnem odseku so bili izvoljeni specialni poročevalci za posamične skupine zakonskega predloga.

v V aneksijskem odseku je posl. Daszynski interpeliral vlado, ali so ji znane vesti, da je ogrska banka za Bosno dovoljena in kaj misli ukreniti, ako so te vesti resnične, da očuva ravnopravnost naše državne polovice in najvažnejše koristi bosanskega kmetkega prebivalstva. Fin. min. Bilinski je na dolgo in široko pojasnjeval in opravičeval postopanje avstrijske vlade. Moral je pa priznati, da ji ni bilo mogoče proti Ogrom nič opraviti, češ, da je imela že ogrska vlada formalno obljubo skupnega fin. min. Buriana, da sme osnovati ogrsko-bosansko agrarno banko; vse kar je avstrijska vlada še mogla doseči je bilo to, da je omogočila odvezo „kmetov“ s pomočjo tega

ogrškega denarnega zavoda. Nemci se nekako vesele, da je naša vlada v tem vprašanju propala, ker bo na tak način akcija Slovanske jednote brezuspešna. Nemški in poljski poslanci ostanejo, seveda, kljub temu zanemarjenju avstrijskih koristi Bienenrothovi vladi zvesti ter pravijo, da naj Slovanska jednota in soc. demokratje zaradi tega obračunajo s skupnim fin. ministrom Burianom v delegacijah. Mi se pa nadjamo, da bodo ti poslanci že v odseku in v polni zbornici gospodu Bienenrothu in njegovim ministrom povedali kar jim gre. Z bobnečimi frazami in mogočnimi izjavami se ne dajo očuvati naše koristi, zato treba odločne volje, spretnosti in zmožnosti, vsega tega se baronu Bienenrothu in njegovim kolegom nedostaje; ti znajo le govoriti in pa Nemcem in Madžarom služiti.

Mariborske novice.

o Iz Maribora. Schulverein na delu. V Pesnici nad Mariborom se je ustanovila dne 18. apr. t. l. podružnica nemškega Schulvereina v Hoinigovi gostilni, kakor je že poročal „N. D.“. Med 40 navzočimi, ki so pristopili novi podružnici, je bila sicer polovica tujcev, gostov iz Gradca, Maribora in od drugod a vendar je značilno, da so organizirali peščico pesniških Nemcev in nemškutarjev v Schulverein. V odboru so posestniki Pilz, Müllner, Hoinig in Günther.

o Iz Maribora. Slovensko gledališče. 1. Opereta „Tičnik“. Ipavčeva opereta „Tičnik“ je znana bolj po imenu ko po vrednosti. Na Štajerskem se je pela pred 15 leti v Ptuj in zopet je romala k dolgemu počitku v predale ljubljanskega intendanta, dasiravno je uspela takrat v Ptuj zelo dobro. In govori se, da so se v Ljubljani letos muzali in hudomušno nasmehovali, ko so prejeli pismo mariborskega gledališkega odbora zaradi not k tej opereti, češ, ti mariborski gospodje pri gledališču še žive dobrih 40 let za moderno umetnostjo, ker imajo tako čuden ukus; zakaj si neki ne izberejo lažje nove operete?! — V pripravih za uprizoritev „Tičnika“ so se pokazali res nekateri nedostatki in velike težave zlasti v orkestralnem delu in nekaterih arijah. Opereta pa se je uprizorila v nedeljo dne 25. apr. kljub temu z izbornim uspehom, kakoršnega ni nihče pričakoval. Uprizorila se je menda bolje nego kedaj prej. To je skupen uspeh naših izbornih pevskih moči, slov. orkestra in požrtvovalnosti dam v odboru ženske podružnice družbe sv. C. in M. — Gosp. Koudelka je nadomestil nverturo, ki je v „Tičniku“ nekoliko prazna, g. Beran je aranžiral in instrumentalno prvo Ljuboslavino pesem zelo srečno in — vse je šlo gladko. — K posameznostim! G. Ašič (tenor Zelenkovič) je pokazal veliko sigurnost in je napravil utis, da se je popolnoma poglobil in vživel v svojo pevsko vlogo. G. H. (bariton — Poljanec) je zaslužil istotako pohvalo. Njegov lepi in polni glas je prišel celo do veljave; na nekaterih mestih je bil celo premočan, zlasti v dvospevih z Ljuboslavino (sopran — gdč. Majcenova), ki je s svojim krasnim mladim glasom očarala občinstvo. V posebno dobrem razmerju sta si bila ženska glasova, poleg nežnega soprana solidni alt naše odlične pevke gdč. Š. (Zorinka). — Zbor je napravil dober utis. Veselo je bilo gledati te ključavničarske pomočnike, ki so privlekli tičnik na oder in se obnašali tam zelo zavestno in naravno. Tenorji in basi so tekmovali, da je bilo kaj. — Orkester se je držal istotako izborna, saj je porok zanj g. Koudelka. Krasno so se glasili klari-

neti, resni kontrabas in rogovi, zlasti diskretni v spremljanju. Polno priznanje!

Led je prebit. — Utihnili so oni večni pesimisti, ki so prorokovali, da v Mariboru ni mogoča slovenska opereta z domačimi pevskimi in godbenimi močmi. Polna dvorana jim je burno odgovarjala in pozdravljala dokaz, da so naši pevci in godbeniki na svojih mestih in da se s takimi močmi da vse izvršiti. Gledališki odsek ali pa bodoči odbor „Slov. dram. društva“ v Mariboru bo gotovo uvaževal uspeh te prireditve in nam prirejal v vsaki sezoni tudi nekoliko operet.

„Bratranec“. Po opereti dne 25. apr. se je uprizorila kratka salonska burka „Bratranec“ češkega pisatelja Štolbe tudi z velikim uspehom. V igri nastopa le petero oseb, gospica Dobska, pesnica in zamaknjena ljubiteljica vseh umetnosti, ki išče tajnika, kateri bi naj čital njene pesniške izdelke ter se sprehajal z njo po poljanah umetnosti; stara a vendar nekoliko naivna devica hišina Zora, zelo naivna služkinja Lizika ter ormoška rojaka in šolska tovariša Lipe Lenovič, originalen salonski lump in postopač, ter nekoliko prismojeni Ivan, ki služi že dolga leta pri gospici Dobski. — Vse uloge so bile v dobrih rokah, priznanih mariborskih igralk in igralcev, ki niso več navadni diletanti, le Lizika (gdč. G.) je nastopila prvič. Bila je še skoro prenaivna. Gdč. M. je bila vse-kakor videti premlada za stari-kavo hišino. Igralo se je urno, primerno živahni vsebini. Z večerom je bil vse-kakor zadovoljen sleherni gledalec.

Štajerske novice.

Darujte za narodni sklad!
Meseca maja bodo izdatki za agitacijo ogromni. Prosimo radi tega vse somišljenike tudi denarne pomoči. Računi se predložijo glavnemu zboru stranke.

b Slovensko učiteljstvo, kje si? Izid volitev prihodnji petek bode pokazal, kje imamo narodne učitelje in kje ne. Če je vrlo učiteljstvo za narodno stranko vsak čas navdušeno delovalo, mora se to od njega v stoterni meri pričakovati zdaj, ko so kmetje in delavci sami poklicali stanovskega tovariša nadučitelja Brinarja kot poslanskega kandidata. Nerazumljivo bi bilo slovenski javnosti, kje bi mogel tičati vzrok, ako bi se izkazalo, da je bila udeležba tu ali tam zelo pičila, da torej učiteljstvo ni izpolnilo dolžnosti nasproti kolegu.

Slovenski mandat v nevarnosti! Po došli poročilih ima splošni volilni razred Celje, Brežice, Slovenjgradec okoli 10.000 volilcev. V najugodnejšem slučaju je računati na 8000 oddanih glasov. Ker socijalni demokrati računajo na 2.500 glasov, odpade na obe slovenski stranki v najugodnejšem slučaju 5.500 glasov in je prav mogoče, da, skoro gotovo, da pride do ožjih volitev. S tem je duhovniška stranka spravila Slovencem namenjeni mandat v resno nevarnost. Edina rešitev je, da se stori vse, da dobi napredni kandidat Franc Brinar več glasov nego klerikalec. Le če pride Brinar v ožjo volitev, se more ta mandat za Slovence rešiti, ker klerikalec Pišek pri ožji volitvi gotovo propade. Zaupniki, Slovenci! Rešite slovensko čast! Spravite slednjega naprednega volilca v petek na volišče. Z vsakomur, ki dela zoper Brinarja, postopajte brezobzirno, kakor se postopa z izdajalcem slovenskega naroda. Ne le čast stranke, čast naroda vam velevala neizprosno agitacijo za Franca Brinarja.

c Napredni kmetje in kandidat Brinar. Narodnonapredni kmetovalci Savinske in Šaleške doline! Kdo je delal v prvi vrsti, da ste dobili pred 2 leti kmetovalci kmečka poslanca za državni zbor Robleka in Ježovnika? Nikdar bi ne bili tega dosegli, če bi se ne bila v boj vrgla z vso močjo organizacija narodne stranke in zlasti slovensko učiteljstvo. — Slovenski napredni kmetje, ali veste, kaj je zdaj Vaša dolžnost. Pokažite svojo hvaležnost in svoje priznanje nar. stranki in učiteljstvu s tem, da storite vse, kar morete, da bode prihodnji petek izvoljen od kmetov predlagani kandidat narodne stranke Franc Brinar!

Zaradi prvega majnika izide našnja številka že opoldne. C. dopisniki naj oprostijo, ako moramo odložiti mnogo dopisov za ponedeljek.

b Prvi majnik je bil letos v mestu Celju kaj tih. Zjutraj ni bilo običajnega sviranja mestne godbe po mestu. Občinski očetje ne privoščijo socijalistom in Slovencem, da bi poslušali godbo, za katero smejo z občinskimi in deželnimi dokladami samo plačevati. Na rotovžu v Celju so začeli na vse načine „šparati“. Streha se namreč že podira — zato je bil tudi skrajni čas!

d Pogovor dr. Benkoviča s Planinškom pri „belem volu“ taji „Straža“. Mi vzdržujemo svoje trditve v polnem obsegu. Benkovič se naj čuva, da ne poročamo o njegovih junastvih po Arclinu, ko se je tam predstavljaj ljudem kot kandidat — pijan seveda kot kanon! Mi tudi vemo, da je sam priznal resničnost našega poročila. Torej le mir!

b Celjski patrijotizem. Tukajšnja nemška tiskarna „Celeja“ je pred kratkim ponatisknila iz umazane „vahtarice“ neke članke, ki dolže zlasti kranjsko narodno-napredno stranko zveze s Srbijo. V sredo se je mimo Celja peljal vlak čeških rezervistov iz Bosne. Peli so svoje češke pesmi. Pri skladišču se je nabralo nekaj nemških fantalinov, med njimi tudi visokošolcev, torej bodočih sodnikov in državnih uradnikov, ki so na vse pretege žvižgali. Takšen je celjski patrijotizem v praksi. Ali sedaj „vahtarica“ ne bode tega z ogorčenjem pribila?

d Celjsko porotno sodišče razpravlja te dni o goljufijah lesnega trgovca Viljema Welle. Obravnava bo trajala 3 dni.

c Občinske volitve v Št. Petru v Sav. dol. Včeraj so se vršile volitve v 3. razred. Od okrog 300 volilcev se jih je udeležilo volitve 200. Naprednjaki so dobili vkljub strastni in nasilni agitaciji 70, nazadnjaki 130 glasov. Naprednjaki se pritožijo in bodo najbrž volitve ovržene.

a Deset štipendijev po 100 K za obiskovalce deželne podkovske šole razpisuje deželni odbor. Ubogi in pridni prošnjiki dobe v zavodu tudi, dokler bo prostor dopuščal, brezplačno stanovanje. Tečaj se prične 1. julija.

a Na otrpnenju tilnika je umrl Dominik Laznik v Bukovju pri Frankolovem.

a Silen vihar je razsajal včeraj popoldne po Gradcu in napravi v vrtilh mnogo škode. Po gorah je zapadel sneg. — Bele so za 1. majnik tudi vse višje gore na Sp. Štajerskem.

d Zavijanje. G. drž. posl. Roblek je rekel na Polzeli med drugim, govoreč o kandidatu Goričanu, da je značaj kakor jih je malo. To sedaj zavijajo klerikalci tako, kakor da se je g. Roblek izrazil, da je v Nar. str. malo značajev. Klerikalci Korošec, Rožkar, Pušenjak, Verstovšek — sploh nimajo pravice soditi o značajnosti!

d Svoboda — po nazorih vodje „kmečke“ zveze. Ravno kar smo izve-

deli sledečo „lepo“ dogodbico. Pri Sv. Benediktu v Slovenskih gorah pase svoje verne ovce župnik Franc Zmazek — eden strastnih voditeljev „kmečke“ zveze. V tem kraju se je tudi naselil — in to čujte in strmite — brez dovoljenja vsegamogočnega Zmazeka trgovec Franc Škrlec, odkrit pristaš narodne stranke. Kakor je mogoče po vsej Avstriji navada, imajo trgovci pravico imeti ob praznikih predpoldnevom odprto svojo trgovino. Pri Sv. Benediktu pa bi naj bilo drugače! Župnik Zmazek zahteva, da bi naj trgovci kakor med prvim tako tudi med drugim opravičim imeli zaprto svojo trgovino. Zahteva namreč, da naj bodi v tem času vsakdo v cerkev. Ta svoj zahtevek pa ne stavi mogoče samo v cerkvi raz leco — marveč ga tudi praktično izvaja. Na velikonočni ponedeljek imel je imenovani g. Franc Škrlec predpoldnevom odprto svojo trgovino. Naenkrat se prikaže izza farovža rudeči obraz župnika, ki je ravno kar nastopil svojo pot na lov vseh onih, ki niso bili v cerkvi. Štirje fantje, ki so se v bližini Škrlečeve trgovine pogovarjali, so opazili od daleč „dobrega“ svojega župnika ter bežali pred njim v Škrlečevo prodajalno. Ves besen prisopiha župnik na Škrleca, opsuje ga kakor fanta, napodi iz trgovine tri fante v cerkev, štrtega pa zapre lastnoročno v trgovino. Ključke od prodajalnice je odnesel nato v farovž. Gospod Škrlec je najodločneje protestiral proti temu predrznemu samolastnemu postopanju fanatičnega duhovnika ter se je podal v svoje stanovanje. Čez nekaj časa mu pošlje župnik glas — da si naj pride po ključke. Da je dal g. Škrlec župniku primeren odgovor, se razume. — C. kr. državno pravdnništvo v Mariboru pozivljamo, da uvede zoper navedenega namestnika božjega takoj preiskavo radi hudodelstva po § 93 k. z., da si bode ta gospod zapomnil, da ne živimo v času španske inkvizicije. To je oni Zmazek, h kateremu je dozdej še klečepalil vsak kandidat kmečke zveze in h kateremu je romal te dni tudi kaplan Korošec.

b Gospoda Trdoglava vulgo Čepurja išče nek gostilničar pri Št. Petru. Ostal mu je dolžan en liter vina, katerega je za svoje privržence naročil, potem pa odšel, ne da bi plačal. — Upamo, da bo ta notica Trglava opozorila na njegovo dolžnost ter mu spomin osvežila. Ne samo naročiti, tudi plačati se mora.

b Graška obrtna in trgovska zbornica bode izvolila v deželni zbor štajerski zbornične svetnike Einspinnerja za skupino obrtništva, Welischa za skupino trgovcev in Erberja za skupino industrije.

b Kaplan Letonja, ki kraljuje nekje pri Slovenjgradu, tudi agitira proti dr. Božiču. To je sedaj poglavitno delo kaplanovo; posluhuje se pri tem tudi nepoštenih sredstev. Da ne opravi proti našemu kandidatu dr. Božiču ničesar, nam je tudi znano. Kdo bode pa kaj dal na takega „kmečkega prijatelja“, ki je svoj čas gnal devet kmetov na dražbo, ker mu niso odrajtali bernje.

Taka je ljubezen teh ljudij do kmeta. Imajo plačo, zaslužek pri mašah in vsak čas še bernjo. Vse te dohodke strogo zahtevajo, niti vinarja ne popustijo. Če pa vsled suše ali drugih nesreč kmet „berne“ ne more odrajtati, ga pa tožarijo in ženejo na dražbo. In v družbi teh „prijateljev ljudstva“ se nahaja dr. Verstovšek, ki vse take umazanosti pokrije s plaščem krščanske ljubezni.

d G. Ant. Turnšek v Bečel izjavljamo na njegov laskavi odgovor „Nar. Dn.“ po klerik. listih, da svojo trditve vzdržujemo v polnem obsegu.

o „Uskok Zemljič — kaj mu bodo dali nemškutarji zato?“ je stalo na lepakih, ki jih je trosil nek mlečen fante iz Maribora. Ko se je vračal g. Zemljič zvečer iz Ljutomera domov in je izstopil v Radencih, so ga nemškutarji dejansko napadli. Korošec kot general „kmečke zveze“ je lahko zadovoljen, ker odgovorili so nemčurji takoj.

b Konkurz je dovoljen za premoženje trgovca z mešanim blagom Emila Pennika v Mozirju. Konkurni komisar je sodnik Grebenc v Gornjem gradu, upravitelj konkurzne maše pa trgovec g. M. Schuster v Mozirju.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

40. dan.

16. priča: dr. Levin Hanzl, okr. zdravnik. Iz lastnega opazovanja mu glede raznih „veleizdajskih pojavov“ ni nič znano, pripovedovati je čul o tem druge ljudi.

17. priča: Nikola Cvijetić, kontorist pri Druckerju v Zagrebu. Izpove, da je od kavanarja v „Adriji“ čul, da Schmidt (priča) pripoveduje pri kuharju, da dobiva 6 forintov nadan za špionažo pri razpravi.

18. priča: Dragotin Radanović, mesar v Zagrebu. Zaprisežen izpove, da mu je sam Schmidt v gostilni pri kuharju, da je nameščen od drž. pravdnika za detektiva v veleizdajskem procesu in da ima za to 12 kron na dan, dalje pa mu je v kavarni „Adrija“ pripovedoval, da je drž. pravdnik z njim napravil zapisnik, kateri se je baje poslal vladi, in da dobiva to 1200 forintov.

Priča Schmid to zanika in pravi, da je od drž. pravdnika dobil nalogo, da, če kaj čuje, to prijavi.

Priča Radanović: Schmidt mi je tudi rekel, da bo on spravil Bečiču in Pribečiču — strik.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Ker je telefonična zveza z Dunajem nekaj pokvarjena nismo mogli dobiti dopoldne brzojavk. Uredništvo.

Prevrat na Turškem.

b Odstavljeni sultan. Ako Abdul Hamid ne bo postavljen pred sodišče, mu vlada odkaže kako palačo v bivališče, kjer bode živel pod strogim nadzorstvom. Njegov ljubljene, sin Burhan Eddin ostane pri njem. Njegovo privatno premoženje, v znesku 800 milj kron, bo konfiscirano in izročeno državi, zato bo pa Abdul Hamid dobival še nadalje 1.200.000 K letne apanaže. O njegovem zlogospodarstvu in njegovi vladi se izda posebna spomenica. Z druge strani se pa poroča, da pride Abdul Hamid gotovo pred sodišče in da bode na smrt obsojen.

b Novo ministerstvo. V parlamentu je bila tajna seja. Splošna želja je, da zopet prevzame Hilmi-paša mesto velelikega vezirja in da sestavi nov kabinet.

Kranjske novice.

v Lex Heinze na Kranjskem. K včerajšnji notici pripomnjamo, da je naredbo, da se ne smejo nage ženske podobe kazati v izložbah in panoramah, izdal baron Schwarz na izrečno posredovanje Bonaventure Jegliča. Bi se mogoče, ker še ni dovolj trden v veri, siromak pohajšal!

Občni zbor „Slov. Matice“ se je vršil minoli ponedeljek ob lepi udeležbi. „Mat. Hrvatsko“ sta zastopala prof. Oton Bošnjak in dr. Albert Bazala. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je bilo lani 4379 članov in 211 poverjenikov.

v Narodnost naše duhovščine. V št. Raperta na Kranjskem sta minolo nedeljo župnik in kaplan s prižnice oznanila, da ne smejo ljudje dvigati denarja iz Kranjske šparkske. Vsa „čast“ slovenskim (?) duhovnikom, ki očitno podpirajo nemškutarijo.

v Kočevski nemški razbojnik so se zopet proslavili. V Rantolu 2 1/2 ure od Kočevja so s palicami, koli in kamenjem napadli slovenskega trgovca Ig. Kvasa iz Kočevja. Malo je manjkalo, da ga niso pobili.

v Drakonske obsodbe ljubljanskega dež. sodišča v zadevi snemanja nemških tabel vzbujajo po celem Slovenskem splošno ogorčenje. Le časnikarske hijene pri graških listih pravijo, da je vse še premilo. V nemških polkrogih na Dunaju se mnogo komentirajo te obsodbe. Splošno se naglašja, da so naravnost drakonske in da so bili zaradi enakih dejanj po drugod obsodjeni posamezniki le na par dni zapora. Avstrijsko pravosodje na ta način ne bo vzgojilo patrijotov, zato garantiramo.

o Pri občinskih volitvah v Dragi na Kočevskem dne 28. t. m. so zmagali Slovenci v prvem razredu; volitev v drugem in tretjem razredu se Slovenci niso udeležili.

Koroške novice.

o Iz Celovca. Občinski svet je v zasedbi seji 27. aprila sklenil, da da izoblokati takojimenovani „Feuerbach“ in regulirati Seheni in Župnijski trg. S podiranjem hiš na Senenem trgu se prične v kratkem, ravno tako z izoblokanjem potoka.

o Deželni šolski svet je v svoji zadnji seji vzel na znanje odlok nanekega ministerstva, da se v šol. letu 1909/10. začne stopnjema preustrojitve državne gimnazije v Beljaku v 8 razredno realno gimnazijo.

b Celovski župan Neuner name-rava v kratkem odstopiti. Dokončati hoče prej le še nekatera najvažnejša že pričeta dela.

Narodni gospodar.

Razkosavanje zemljišč na Ogrskem.

Na Ogrskem so parcelacije ali razkosavanja posestev še bolj redno na dnevnom redu, kakor pri nas. Poljedelsko ministerstvo in kmetijska interesna zastopstva so torej začela premišljevat, kako li se nadaljnje razkosavanje, v kolikor je isto nepotrebno in naj služi le dobičkaželjnosti gotovih spekulantov, zabranilo. Poklicani krogi so v to svrhu začeli zbirati dokazno gradivo, pri čemur so prišle veleznani-mive stvari na svetlo. Osebito se je dokazalo, da delajo razkosovalci veli-kanske dobičke. Pri razkosavanju ne-kega 52.000 oralov velikega posestva so iztisnili 8 milijonov kron čistega, v drugem slučaju so razkosali pose-stvo 11.000 oralov in dosegli 3 mili-

jone kron čistega. Razkosana posestva so se prodajala povprečno 600 do 700 kron oral, cena, ki je neprimerno vi-soka, ako jo primerjamo z vrednostjo dohodkov. Tipično pri vseh parcela-cijskih prodajah je, da vlovijo speku-lanti kupce razkosanih posestev v silno neugodne plačilne pogoje, vsled česar se nahajajo novi posestniki sko-raj vseskozi v popolni gospodarski od-visnosti od parcelacijskih spekulantov, kar je iz splošnega, narodnogospodar-skega stališča gotovo skrajno nezdruvo razmerje. Nadalje je nastala cela vrsta tako majhnih posestev, ki cele rodbine nikakor ne morejo vzdrževati. Končno so parcelacije tudi na kmetijske de-lavce neugodne, ker tako majhni po-sestniki ne iščejo celoletnih delavcev.

Narodnogospodarski odsek ogrskega deželnega poljedelskega društva je sklenil glede razkosavanja zemljišč sledeče:

„Strokovni odsek smatra za ne-obhodno potrebno, da se vedno nevar-nejše posledice zemljiškega razkosa-vanja onemogočijo in da se naj raz-kosavanje zemljišč v bodoče podvrže oblastvenemu nadzorstvu ter se naj uredi potom zakonodaje. Radi tega predlaga strokovni odsek, da se naj ogrsko deželno poljedelsko društvo obrne na poljedelskega ministra s prošnjo za postavno ureditev tega vpra-sanja, ki se naj izvrši na podlagi sle-dečih načel:

1. Parcelacija, s katero se razcepi zemljišče v posestva v velikosti 10 do 40 katasterskih oralov, se sme izvršiti le z oblastvenim dovoljenjem in pod oblastvenim nadzorstvom.

2. V teh slučajih smejo zemlje-knjižna oblastva predlogom za zemljiškoknjižni vpis lastninske pravice ugoditi le na podlagi dovoljenja, ki ga je dala parcelacijska oblast. Zemljiško-knjižnim oblastem naj se naloži dolž-nost, da o vsaki parcelaciji poročajo poljedelskemu ministru.

3. Pri izdajanju parcelacijskih dovo-ljenj se je treba ozirati na sledeče točke:

a) V manjša posestva se zemljišča ne smejo razkosati, kakor le v tako velika, ki v dotičnem kraju zadostujejo za vzdrževanje ene rodbine. Ako kupec že ima zemljišče, se to pri razsojevanju vstjeje. Izjema naj se naredi pri raz-kosovanju vrtov in vinogradov, kakor tudi tedaj, če zahtevajo to psebne krajevine razmere.

b) V krajih, kjer je veliko število neposedujočih kmetijskih in drugih de-lavcev, se smejo dovoliti tudi razko-savanja v velikosti 1—2 katastralnih oralov.

c) Po možnosti naj se sploh za-brani razkosavanje takih posestev, ki se nahajajo daleč v stran od prometnih krajev in kjer bi se moralo kmetijsko obdelovanje zemlje boriti z velikimi ovirami. Tu je pred vsem naseljevanje na mestu.

d) Pri dovoljevanju parcelacij naj se dotična oblast ozira tudi na to, da kupna pogodba zoper kupca razkosa-nega posestva ne vsebuje prestrogih pogojev, ki bi mu morebiti utegnili uničiti obstanek na kupljenem zemljišču.

4. Na podlagi oblastvenega dovo-ljenja razkosano posestvo se v teku 10 let ne more izdražbati.

5. Za slučaj, da se kdo ne ozira na zakon ali pa da se skuša istemu na nedovoljen način izogniti, naj se dolo-čijo primerne kazni.

6. Sestavi naj se deželna komisija, ki nadzoruje zemljiškoposestni promet.

Tej se naj da pravica za razde-ljevanje parcelacijskih dovolil.“

Miloš Stibler.

Naročajte „Nar. Dnevnik!“
Kjer eden ne zmore naročnine,
naj si ga naroči več skupaj!

Tržne cene.

30. aprila.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za maj 33'75, za september 32'—, za december 31'50, za mare 31'50. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'55, za oktober — december K 22'35. Tendence medla. — Vreme deževno.

Budimpešta, 30. apr. Pšenica za april —, pšenica za maj 13'93, pšenica za oktober K 11'85, rž za april K —, rž za oktober K 9'35, oves za april K —, oves za oktober K 7'64, koruza za maj K 7'58, koruza za julij K 7'81, ogrščica za avgust K 14'70. Premet 14.000 met. st.

Budimpešta, 30. aprila. Svin-jad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 144 do 145 vin., mlade, srednje 144 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 23.021 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 149'—, namizna slavinna 134'—.

Tendence tudi v koruzi nekoliko trdnejša. Zahtevalo se je 5 vin. več. Rž in oves tendirala stalno in pri nespremenjenih cenah.

Produktivni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 32'05, moka za prihodnji mesec 32'30, moka za maj — avgust 32'75, moka za sept. — decemb. 31'—, pšenica za tekoči mesec 25'20, pšenica za prihodnji mesec 25'40, pšeni-ca za maj — avgust 25'35, pšenica za sept. — dec. 23'70, rž za tekoči mesec 18'50, rž za prihodnji mesec 18'35, rž za maj — avgust 18'15, rž za sept. — dec. 17'65.

Tendence: moka in pšenica: trdna rž: mirna — Vreme jasno.

Društvene vesti.

a Slovensko akad. društvo „Iirija“ v Pragi ima svoj II. redni občni zbor 5. majnika 1909. ob 8. uri zvečer v prostorih protivinske restavracije „U Schöblu“, Ječna ul. Slovanski gostje dobrodošli.

Zahvala.

V naši globoki žalosti vsled bridke izgube naše iskreno ljubljene, nepozabljene matere, oziroma tašče, stare matere in sestre, gospe

Barbare Priušek

trgovčeve vdove v Žalcu

nam je došlo toliko dokazov sožalja, da nam ni mogoče, se vsem osebno zahvaliti.

Prosimo torej vse cenjene prijatelje in znance naj tem potom sprejmejo našo prisrčno zahvalo. Obenem se pripomnja, da se posebnih mrtvaških listov vsled izrecne želje umrle ni razpošiljalo.

Žalujoči ostali.

286 1

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin.
za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „
Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako na-daljno vrsto 10 „
Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje **vneprej** (tudi v znamkah). Na vprašanja, tičoča se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanju znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Največja zaloga čevljev

najfinejše do najnavadnejše izpeljave. Naročila po meri se izgotovijo v 24 urah. Plačuje se tudi lahko v obrokih. 52 4-2

ŠT. STRAŠEK, čevljarski mojster, Celje, Kovaška ulica, zraven c. kr. davkarje.

Mlad komij

špecerijske in delikatesne branše, tudi v knjigovodstvu dobro izurjen, Slovenec, doslej v Gradcu, išče službe na Spod. Štajerskem. — Gregor Arneje pri firmi Guldenprein, Nibelungengasse 40, Gradec 51 6-6

Lepa meblovana soba

z vso oskrbo se odda. — Več pove upravništvo „Nar. Dnevnika“. 49 4-3

Zahtevajte „Nar. Dnevnik“ po vseh gostilnah in kavarnah!

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 80 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tala ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, z nesljudim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni. 36

Lepo stanovanje

(2 sobi, kuhinja, klet, drvarnica) v prijaznem kraju v Savinjski dolini, blizu kolodvora, pošte, gošče in Savinje, se da v najem. Posebno pri-poročljivo gosp. penzionistom. Naslov pove upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnicu v Spljetu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Za napravo

strelovodov, hišnih
telegrafov in telefonov
se priporoča

J. ZUPANC, elektrik,
Grobčno št. 37, pri Celju, Štajersko
221 10-2

Izvir zdravja

so alkohola proste pijače,
med katerimi so do danes še nepre-
košene

Šumeče limonade

z okusom po malinah, citronah, ja-
godah, po dišeči perli ali črešnjah,
katere lahko naravite s pomočjo
Maršnerjevih šumečih limonadnih
bombonov edino s to pravo

Letni konsum nad 40 ml. komadov.
Edini izdelovatelj:
Prva češka akc. družba tovarov za orient.
cukrovine in čokolado na Kral. Vino-
bradli (prej A. Mariner).

Kupujte narodni kolek!

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16
se priporoča slavnemu občinstvu v
izdelovanje vsakovrstne obleke za
gospode. — Velika zaloga blaga na
razpolago. 39 51-15
Cene nizke. — Postrežba točna.

Proč

s staro navado in hodite
s časom naprej.
Svet sliši najmočnejšemu
kupci pa najcenejšemu
Pustite torej drage trgo-
vine in poskusite v
slovenski trgovski hiši
na debelo in drobno

R. Stermecki, Celje

katera je danes najcenejša
in najboljša trgovina na
Spodnjem Štajerskem ter
razpošilja cenike, vzorce
in blago po vseh slovan-
skih deželah.

Martin Kolšek

čevljar v Celju, Graška cesta
se priporoča slav. občinstvu za izde-
lovanje vsakovrstnega obuvala za
gospo in gospode, kakor tudi za otroke.
Postrežba točna in solidna. — Cene
zmerne. 62 12-4

Za spomlad

priporoča vsakovrstna
vrtna in poljska semena
najbolje kaljivosti, posebno deteljno,
travno in pesno seme, čebulček za
saditi itd.

ANTON KOLENC, Celje
Narodni dom in Graška cesta.

Smrekove štorže

vsako množino, solnate vreče, pšenico,
oves, fižol, sploh vse deželne pridelke
kupi

ANTON KOLENC, Celje

SUKNA

in modno blago
:: za obleke ::
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukna
v Humpolcu na Češkem.
Tvorilaške cene. Vzorec franco.
112 50-80

Poljedelci!

POZOR!

SEMENA

deteljnega, travnega,
gozdnega in vrtnar-
skega vsake vrste,
priporoča v velikanski
in najboljši izbiri sta-
roznana trdka

M. BERDAJS

MARIBOR,
Zofijin trg, (v gradu).
Zalagatelj ces. kr. po-
ljedelskega društva v
Mariboru.

Poštna naročila se
točno izvršijo.

Pozor!

Ivan Rebek & Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje,
okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi naj-
raznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro
in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter od-
govornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice.
Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali
hidravličnimi vidri. — Vse po tovarniških cenah.

1 24-9

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka — na življenje

Generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje.
EDINA, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom.
EDINA, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom.
Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! SVOJI K SVOJIM!

Pojasnila dajajo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Naročajte plačilne listke
dr. sv. Cirila in Metoda.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

C. kr. priv. avstr. zavarovalna družba „Donava“ na Dunaju zavaruje

vse p. n. gospode poljedelce proti plačevanju zmernih premij proti toči
in po toči povzročenim škodam na polju, na travnikih in vrtih.

Ponudbe se lahko stavijo vsem lokalnim zastopnikom, potnikom družbe
ali pa naravnost glavnemu zastopstvu v Gradcu, Hofgasse št. 6,
katera tudi sprejema zanesljive in zaupanja vredne osebe kot zastopnike
za zavarovanje proti toči. 219 3-8

Pekarija • Slaščičarna • Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21
Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26
Zunanja naročila točno! 78 24-7 Cene nizke!

Že dolgo let dobro znani

stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice
za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, škropil-
nice za trsje, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice
za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji
za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klaje,
sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za
gnojnico, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi,
svinčene cevi, gumijevе cevi, konopljenе cevi, priprave
za točenje piva, priprave za sladoled, omare za led,
mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni
st. oji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno
pohištvo, namizne tehne, stebarske tehne, decimalne
tehne, tehne za živino, tehne na drog itd. itd.

po zopet izdatno znižanih cenah

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših pla-
čilnih pogojih (tudi na obroke).

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko;
dopisuje se v slovenskem jeziku. — Prekupci in agenti
zaželeni.

Ivan Schindler, Dunaj III.,
Erdbergstrasse 12. 192 10-3

Moderno urejena
brivnica v Mariboru
Šolska ulica
 nasproti kavarne „Central“. Postrežba čista,
 točna in solidna. — Izdelujem tudi lasulje in
 kupujem lase. Spoštovanjem
 68 10-8 **Ivan Bergles, brivec.**

Adolf Bursik
 čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
 izdeluje vse različne vrste obutal v
 modernih fazonah in po solidnih cenah.

IVAN RAVNIKAR, Celje
 Telefon št. 17. **Graška cesta št. 21.** Telefon št. 17.
 priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih
 barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in pro-
 daja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilni-
 čarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške
 Radgonske, Preblauerske, Kostričniške slatine, Gleshübler, Gleich-
 berger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ograde salame,
 sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst;
 štirikrat na teden doma žgane kave.
 Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjše pristne slivovke, kakor
 kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh
 vrst ter šampanjca. 50-17
 Za postni čas priporočam namočeno, kakor suho **polenovko**,
 sardine, morske postrvi v olju itd.
 Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna
 semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter
 se za njih kaljivost jamči.
 Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Tyrdka Gričar & Mejač
 Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporoča svojo bogato zalogo
izgotovljenih oblek
 za gospode in dečke ter mične
 novosti
 v konfekciji za dame
 in deklice. 215 6-3
 Ceniki zastoj in franko.

Velika slovenska trgovina!
 Največja zaloga modnega, volnenega,
 suknenega in svilnega blaga. Perilno
 blago, batist, cefir, kreton v veli-
 kanski izbiri po strogo solidnih cenah.
Karol Vanič, Narodni dom, Celje.
 12 52-18

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd.
 uhanov, verižic, zapestnic in sploh **prstanov**
 vsakovrstne zlatnine in srebrnine.
Pozor! Predno si kupite uro,
 oglejte si mojo veli-
 kansko zalogo pravih švicarskih zla-
 tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
 budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
 gledov itd. — vse po najnižjih cenah.
 Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastoj
 in poštne prosto. Popravila izborna in točna.
Rafael Salmič
 v Celju, „Narodni dom“.
 9 52-16

Poštno hran. račun št. 54.366.
 Telefon št. 48.
„LASTNI DOM“
 Pisarna je v Celju,
 Rotovške ulice št. 12

 Uradije se vsak dan
 razun nedelj in praz-
 nikov od 8.—12. ure
 *** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
 pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.
 registrovana kreditna in stavbena zadruga
 z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju
pet od sto (5%)
 sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
 zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
 nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po
 Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
 obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
 dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
 zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
 glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. *****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.
Prva južnoštajerska kamnoseška **industrijska družba.** Brzojavi: „Kamnoseška in-
 dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
 noseška obrt s strojnim
 obratom. ***
 Izvrševanje vseh stavbe-
 nih del: kakor stopnic, fasad,
 podbojev, pomolov, nastavkov
 itd. iz različnih kamnov in
 cementsa. ***
 Specijalna delavnica in
 podobarski atelje za
 umetna cerkvena dela
 kakor: altarjev, obhajilnih miz,
 prižnic, kropilnih in kristnih
 kamnov itd. ***
 Brušenje, puliranje in
 struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
 nagrobnih spomenikov iz
 različnih marmornih vrst gra-
 nitov in sljenitov po razno-
 vrstnih narisih in nizkih cenah.
 Naprava zidanih ali betoni-
 ranih rodbinskih grobišč
 (rakev). ***
 Tiskovanje cerkva, dvoran
 in hodnikov s samotnim ali
 cementnim tlakom. ***
 Izdelovanje pohištvenih
 plošč iz različnih najbolj idočih
 marmornih vrst v vseh oblikah.
 Popravljanje spomenikov, ude-
 *** lvanje napisov v iste. ***

Svoji k svojim!

TROGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. sol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga sol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, poravniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradi ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznane dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upoštevajo in delujejo dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svoje stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišnejših izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvnim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarnne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-46

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah
Sprejemem v uk učenca.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

25 2-32

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-18

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju
 v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornjigrad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri naganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**.
 da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-15

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

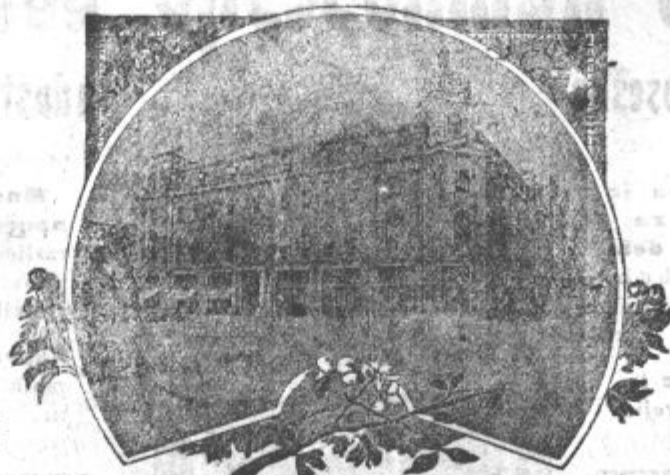
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje** in **praznikov**.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6 %**, **5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-15